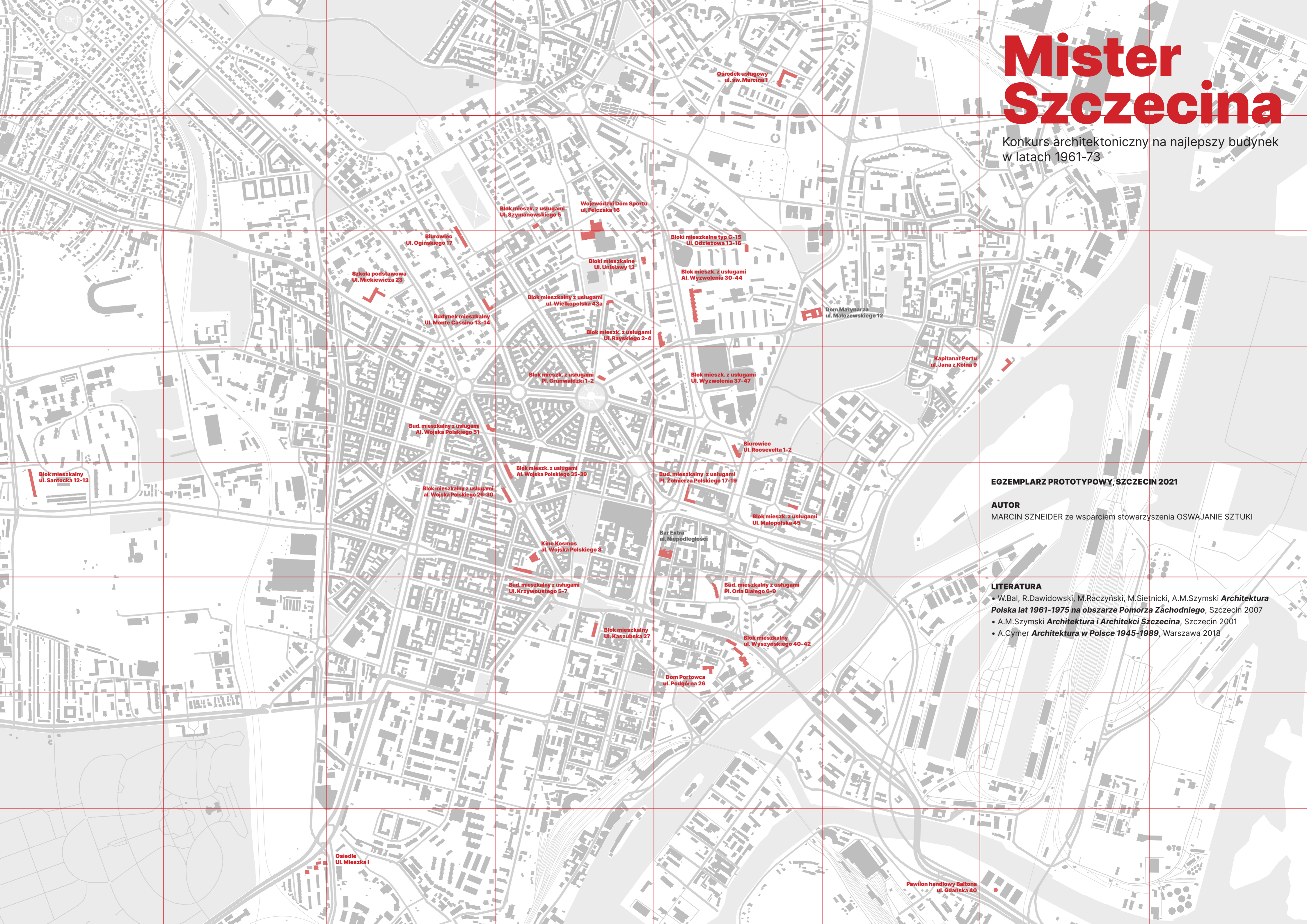

Mister Szczecina

Konkurs architektoniczny na najlepszy budynek w latach 1961-73

Blok mieszkalny
ul. Santocka 12-13

Szkoła podstawowa
ul. Mickiewicza 29

Biurowiec
ul. Ogińskiego 17

Budynek mieszkalny
ul. Monte Cassino 13-14

Bud. mieszkalny z usługami
Al. Wojska Polskiego 51

Blok mieszkalny z usługami
al. Wojska Polskiego 26-30

Blok mieszcz. z usługami
ul. Szymanowskiego 5

Wojewódzki Dom Sportu
ul. Felczaka 16

Bloki mieszkalne
ul. Unisławy 13

Blok mieszkalny z usługami
ul. Wielkopolska 43a

Blok mieszcz. z usługami
ul. Rayskiego 2-4

Blok mieszcz. z usługami
Pl. Grunwaldzki 1-2

Blok mieszcz. z usługami
Al. Wojska Polskiego 35-39

Kino Kosmos
al. Wojska Polskiego 8

Bud. mieszkalny z usługami
ul. Krzywoustego 5-7

Blok mieszkalny
ul. Kaszubska 27

Osiedle
ul. Mieszka I

Ośrodek usługowy
ul. św. Marcina 1

Bloki mieszkalne typ G-15
ul. Odzieżowa 13-16

Blok mieszcz. z usługami
Al. Wyzwolenia 30-44

Dom Marynarza
ul. Matczewskiego 12

Blok mieszcz. z usługami
ul. Wyzwolenia 37-47

Biurowiec
ul. Roosevelta 1-2

Bud. mieszkalny z usługami
Pl. Żołnierza Polskiego 17-19

Blok mieszcz. z usługami
ul. Małopolska 45

Bar Extra
al. Niepodległości

Bud. mieszkalny z usługami
Pl. Orła Białego 6-9

Blok mieszkalny
ul. Wyszyskiego 40-42

Dom Portowca
ul. Podgórna 26

Pawilon handlowy Baltona
ul. Gdańska 40

EGZEMPLARZ PROTOTYPOWY, SZCZECIN 2021

AUTOR

MARCIN SZNEIDER ze wsparciem stowarzyszenia OSWAJANIE SZTUKI

LITERATURA

- W.Bal, R.Dawidowski, M.Raczyński, M.Sietnicki, A.M.Szymiski **Architektura Polska lat 1961-1975 na obszarze Pomorza Zachodniego**, Szczecin 2007
- A.M.Szymiski **Architektura i Architekci Szczecina**, Szczecin 2001
- A.Cymer **Architektura w Polsce 1945-1989**, Warszawa 2018

Bud. mieszkalny z usługami Pl. Żołnierza Polskiego 17-19

MISTER 1961 R.
ARCH. HENRYK NARDY

6-kondygnacyjny budynek mieszkalny na planie litery L z usługami w parterze. Dłuższa elewacja z loggia- mi wysuniętymi częściowo przed lico elewacji. W perspektywie al. Wyzwolenia tworzy to ciekawy efekt plastyczny, powtórzony w innych budynkach wzdłuż alei.

Bud. mieszkalny z usługami Pl. Orła Białego 6-9

WICEMISTER 1961 R.
ARCH. LEONARD KOTOWSKI

Budynek o łukowym rzucie domyka wschodnią część placu. Bryła składa się z czterech segmentów przesuniętych względem siebie. Na parterze lokale handlowo-usługowe z charakterystycznie wysuniętymi wityrnami. Stromy dach, rozczłonkowanie bryły i skala budynku szanują historyczny kontekst miejsca.

Budynek mieszkalny Ul. Monte Cassino 13-14

MISTER 1962 R.
ARCH. MARIAN RĄBEK

Najwyższa kondygnacja od strony ul. Niedziałkowskiego jest dyskretnie zaznaczona rytmem wąskich okien, zaś od strony ul. Monte Cassino jest cofnięta względem działki. W parterze szeroki przejazd do wnętrza kwartalu. Termomodernizacja budynku nieznacznie zniekształca kratownicowy podział dłuższej elewacji.

Blok mieszkalny Ul. Kaszubska 27

WICEMISTER 1962 R.
ARCH. HENRYK NARDY

7-kondygnacyjny budynek o trzech klatkach schodowych usytuowany w sposób tradycyjny - w pierzei ulicy Kaszubskiej. Pozorna symetria głównej elewacji jest złamana rzędem mocno wystających balkonów z prawej strony.

Bud. mieszkalny z usługami Al. Wojska Polskiego 51

MISTER 1963 R.
ARCH. JANUSZ KARWOWSKI

Każda z elewacji została potraktowana w odmienny sposób. Najciekawsza jest ta od ul. Jagiellońskiej - kratownica loggi ujęta w ramę, całość zwieńczona eleganckim daszkiem. Silna ekspozycja na rogu ulic została jeszcze wzmocniona większą wysokością budynku w stosunku do sąsiednich kamienic.

Blok mieszcz. z usługami Ul. Małopolska 45

WICEMISTER 1963 R.
ARCH. RYSZARD LIPKOWSKI

Budynek z lokalem gastronomicznym na parterze, podkreślonym daszkiem o miękkich liniach na okrągłych słupach - obecnie zabudowany. Na dachu zaprojektowano pawilon przedszkola i plac zabaw dla dzieci. Do dziś widać zabezpieczenie w formie attyki - balustrady oplatającej dach bloku.

Blok mieszcz. z usługami Ul. Wyzwolenia 37-47

MISTER 1964 R.
ARCH. HENRYK NARDY

Krańce budynku są zawieszono na żelbetowych podporach w kształcie litery V. Bliźniaczy budynek po sąsiedzku został subtelnie przesunięty bliżej ulicy. Razem tworzą dynamiczną kompozycję dwóch potężnych brył. Trzeci podobny budynek znajduje się niecałe 200m dalej - przy ul. Unisławskiej.

Bud. mieszkalny z usługami Ul. Krzywoustego 5-7

WICEMISTER 1964 R.
ARCH. BOGUSŁAW HERMAN, J.WYSOKIŃSKA

Budynek wypełniający lukę w zabudowie po zniszczeniach wojennych. Ostatnia kondygnacja i części przylegające bezpośrednio do sąsiednich kamienic są nieco cofnięte od linii zabudowy. Dzięki temu skala budynku pasuje do pierzei. Główna elewacja o silnym rytmie okien i logii zakomponowana szachownicowo.

Blok mieszcz. z usługami Pl. Grunwaldzki 1-2

MISTER 1965 R.
ARCH. TADEUSZ OSTROWSKI

Jeden z najbardziej kontrowersyjnych budynków Śródmieścia. Dwa identyczne budynki powstały w miejscu zniszczonej obudowy reprezentacyjnego placu Grunwaldzkiego. Stanowią silny kontrast w stosunku do przedwojennej obudowy placu. Trzeci identyczny budynek znajduje się przy ul. Bazarowej.

Osiedle Ul. Mieszka I

WICEMISTER 1965 R.
ARCH. KRYSZYNA SCHNOTALE-MRÓZ

Trzy smukłe bloki na planie kwadratu o rzeźbiarsko potraktowanej bryle. Zróżnicowanie wysokości, kontrast powierzchni pełnych i ażurowych oraz mocno wysunięte balkony stanowią o sile plastycznej wież. Północne elewacje punktów z niewielką liczbą okien wykorzystywane są od lat jako powierzchnie reklamowe.

Blok mieszkalny Ul. Komuny Paryskiej 32b

MISTER 1966 R.
ARCH. TADEUSZ OSTROWSKI

Trzy identyczne punktowce z loggiami w narożach powstały jako część zespołu mieszkaniowego przy ul. Komuny Paryskiej. Najwyższa kondygnacja została przykryta prostym dachem. Kompozycja elewacji silnie podkreśla horyzontalne podziały. Budynki zostały powtórzone w Śródmieściu Szczecina przy ul. Kujawskiej.

Bloki mieszkalne Ul. Unisławski 13

WICEMISTER 1966 R.
ARCH. KRYSZYNA SCHNOTALE-MRÓZ

Zespół pięciu punktów o smukłych proporcjach „rozrzuconych” swobodnie między al. Wyzwolenia a ul. Unisławskiej. Podstawowa forma budynku jest połączeniem dwóch prostopadłościennych brył. Elewacje wschodnie i zachodnie najeżone kubikami niewielkich balkonów o mijankowym rytmie.

Blok mieszcz. z usługami Ul. Szymanowskiego 5

MISTER 1967 R.
ARCH. WALENTY ZABOROWSKI, TADEUSZ ŁYZWA

Budynek w typie galeriowca, z jedną klatką schodową. Do mieszkań wchodzi się z zewnętrznych galerii na północnej ścianie budynku. Elewacja południowa płaska z rytmem mijankowo rozmieszczonych portfenetrów.

Blok mieszcz. z usługami Ul. Rayskiego 2-4

WICEMISTER 1967 R.
ARCH. J.PRANDECKI, Z.KASPRZAK, H.NARDY

Północny kraniec budynku zawieszony na podporach tworzących literę W. Wspólnie z pawilonem Czasu od strony eksponowanego skrzyżowania tworzą ciekawą kompozycję brył. Symetria głównej elewacji została złamana z prawej strony ramą wypełnioną wąskimi balkonami. Budynek wieńczy elegancki daszek.

Blok mieszcz. z usługami Al. Wyzwolenia 30-44

MISTER 1968 R., WICEMISTER 25-LECIA
ARCH. H.NARDY, T.OSTROWSKI, M.PRAUZIŃSKI

Jeden z największych budynków mieszkalnych w Szczecinie. Długi na 130m 8-klatkowiec z usługowym parterem. Północny koniec budynku jest zawieszony na trzech wspierających się ku dołowi podporach. Na dachu taras z ażurowym rusztem. Główna elewacja zrytmizowana balkonami tworzy piękną grę światła i cienia.

Blok mieszcz. z usługami Al. Wojska Polskiego 35-39

WICEMISTER 1968 R.
ARCH. WAŁAW FURMAŃCZYK, WITOLD JARZYŃKA

Budynek jest częścią założenia wokół pl. Zgody, wyłonionego w konkursie z 1964 r. W efekcie powstały 4 jednakowe bloki, które swoją formą i skalą stanowią silny kontrast dla zabudowy wokół. Główną elewację potraktowano w sposób modelowy, uzyskując wspaniałą grę światła i cienia w słoneczne dni.

Wojewódzki Dom Sportu ul. Felczaka 16

MISTER 25-LECIA W 1969 R.
ARCH. MARIAN RĄBEK

Ukończony w 1968 r. kompleks składał się z krytej pływalni 25m z widownią na 400 miejsc, hali sportowej na 750 miejsc oraz części z szatniami i małym basenem 10m. W 2010 r. w miejscu odkrytego basenu wybudowano pływalnię z basenem 50m projektu Orłowski Szymański Architekci.

Blok mieszkalny z usługami al. Wojska Polskiego 26-30

MISTER 1970 R.
ARCH. WAŁAW FURMAŃCZYK, WITOLD JARZYŃKA

Kolejny budynek będący częścią nowego założenia wokół pl. Zgody. Co ciekawe, okna pokoiów dziennych oraz balkony i loggie są skierowane na reprezentacyjną aleję Wojska Polskiego - w kierunku północno-wschodnim. Jest to niezgodne z zasadą sytuowania głównych pomieszczeń mieszkalnych od południa.

Bloki mieszkalne typ G-15 Ul. Odzieżowa 13-16

WICEMISTER 1970 R.
ARCH. TADEUSZ OSTROWSKI, RENATA FYDA-KARWOWSKA

11-kondygnacyjny punktowiec o korytarzowym układzie kondygnacji. Krótkie elewacje zostały rozcięte w połowie, dopuszczając światło do korytarza i nadając budynkowi smukłych proporcji. Budynek powtórzony wielokrotnie w Szczecinie oraz w kilku miastach d. woj. szczecińskiego.

Blok mieszkalny z usługami ul. Wielkopolska 43a

MISTER 1970 R.
ARCH. TADEUSZ OSTROWSKI

Wysoki budynek łączy się z sąsiednią zabudową historyczną w sposób wręcz organiczny. Stanowi bardzo ciekawe zakończenie perspektywy ulicy Śląskiej. Na ostatniej kondygnacji zaprojektowano studio TV doświetlone oknami przedzielonymi ciasno rozlokowanymi betonowymi żyłkami.

Ośrodek usługowy ul. św. Marcina 1

WICEMISTER 1971 R.
ARCH. TADEUSZ BŁICHARSKI

Niski, dwukondygnacyjny budynek na rzucie litery L mieści osiedlowy dom kultury, bibliotekę oraz punkty handlowo-usługowe. Jedno ze skrzydeł łączy się z kamienicą frontową od ul. św. Cyryla i Metodego. Ocalały po wojnie budynek oficyny znalazł się w środku nowego założenia stając się obiektem wolnostojącym.

Blok mieszkalny ul. Santocka 12-13

WICEMISTER 1972 R.
ARCH. NAUM MATUSIEWICZ, ALEKSANDER TWOWIN

Jeden z 6 darowanych przez ZSRR budynków typu „Leningrad” dla Osiedla Przyjaźni. Błoki o bardzo czystej formalnie architekturze opartej na wyrzystalizacji linii poziomych okien pasmowych. Projekt został jeszcze powtórzony na pobliskim osiedli Kaliny.

Aula Kopernikańska ul. św. Józefa

MISTER 1963 R.
ARCH. MARIAN RĄBEK

Jeden z najbardziej oryginalnych budynków Szczecina. Zlokalizowany w centrum szpitalnego kampusu mieści salę audytorijną na 250 studentów Uniwersytetu Medycznego. Żelbetowa skorupa budynku składa się z rozszerzających się ku górze cienkościennych ram. Przez szczeliny pomiędzy nimi wpada światło.

Szkoła podstawowa Ul. Mickiewicza 23

NOMINOWANY DO MISTERA 25-LECIA
ARCH. JÓZEF POKRZYWNIKI

Budynek zlokalizowany na skarpie składa się z dwóch prostopadli do siebie skrzydeł. Błoki ukończono w 1962 r. Szkoła otrzymała status Pomnika 100-lecia Państwa Polskiego i numer 500. Projekt szkoły został wykorzystany w Szczecinie jeszcze dwa razy: przy ul. Mikołajczyka 20 i ul. Bońnickiej 7.

Szkoła podstawowa Ul. Jaworowa 41

NOMINOWANY DO MISTERA 25-LECIA
ARCH. MIECZYSLAW JANOWSKI

Pawilonowy układ funkcjonalno-przestrzenny budynku pozwala na przenikanie się przestrzeni szkoły z otaczającym ją lasem sosnowym. Pawilony mieszczące pomieszczenia izb lekcyjnych są przesunięte względem siebie mijankowo tworząc między sobą odkryte klasy letnie w formie patio. Całość spaja długi korytarz.

Biurowiec Ul. Ogińskiego 17

NOMINOWANY DO MISTERA 25-LECIA
ARCH. KAZIMIERZ STACHOWIAK

Budynek z 1965 r. zaprojektowano dla Szczecińskiego Zjednoczenia Budownictwa. Część pawilonowa kompleksu o zachodzących na siebie prostopadłościennych bryłach przypomina nieco sposób kształtowania bryły WDS. Podobnie różnorodność materiałów, kolorów i ciekawe faktury powierzchni.

Biurowiec Ul. Roosevelta 1-2

NOMINOWANY DO MISTERA 25-LECIA
ARCH. EMANUEL MACIEJEWSKI

Budynek z 1968 r. zaprojektowano dla Prezydium Rady Narodowej. Poziome wstęgi okien oplatały budynek ze wszystkich stron. Z narożnika wystaje dwukondygnacyjna nadwieszona bryła, w całości przekształcona. W wyniku przebudowy elewacje zostały w znaczny sposób zniekształcone niszcząc charakter budynku.

Kino Kosmos al. Wojska Polskiego 8

NOMINOWANY DO MISTERA 25-LECIA
ARCH. ANDRZEJ KORZENIOWSKI, A. MALECKI

Ukończony w 1959 r. budynek został cofnięty w stosunku do pierzei alei, tworząc niewielki plac przed frontem. Sala kinowa została nadwieszona nad wejściem i udekorowana mozaiką Sławomira Lewińskiego. W 2006 r. budynek wpisano do rejestru zabytków. W 2015 r. przed kinem wybudowano biurowiec.

Kapitanat Portu ul. Jana z Kolna 9

NOMINOWANY DO MISTERA 25-LECIA
ARCH. RYSZARD JAROSZEK

Ukończony w 1968 r. budynek nawiązuje do bryły okrętu. Podcięty parter, w znacznej mierze niezabudowany i dużo ciemniejszy niż górne piętra sprawia że budynek unosi się nad nabrzeżem. W holu z portiernią uwagę zwracają lekkie, wachlarzowe schody.

Pawilon handlowy Baltona ul. Gdańska 40

NOMINOWANY DO MISTERA 25-LECIA
ARCH. A.KORZENIOWSKI, R.MACIEJEWSKA, A.MALECKI

Ukończony w 1966 r. tzw. „grzybek” mieści sklep i biura Przedsiębiorstwa Handlu Zagranicznego „Baltona”. Futurystyczny wygląd budynku osiągnięto poprzez mocne podcięcie parteru oraz oplecenie górnej kondygnacji żelbetowym pierścieniem na wspornikach. W 2017 r. budynek wpisano do rejestru zabytków.

Blok mieszkalny ul. Wyszyńskiego 40-42

NOMINOWANY DO MISTERA 25-LECIA
ARCH. WAŁAW FURMAŃCZYK, WITOLD JARZYŃKA

Trzy budynki o ciekawym układzie przestrzennym opartym na uskokowym, odginającym się wzdłuż luku ulicy rytmie. Bloki są połączone kładkami-balkonami. Pierwotnie biegi schodowe klatki schodowej były przeszkłone stanowiąc charakterystyczny element budynków i nadając im dużej dynamiki.

Dom Portowca ul. Podgórna 26

NOMINOWANY DO MISTERA 25-LECIA
ARCH. WAŁAW FURMAŃCZYK, WITOLD JARZYŃKA

Jeden z najbardziej kontrowersyjnych elementów panoramy Szczecina od strony Odry. Znakomicie wykorzystuje atuty swojego usytuowania. Dynamiczny charakter nadają mu przede wszystkim smukłe proporcje oraz detale: podpory w kształcie litery V wychodzące ze skarpy oraz ażurowy wspornikowy dach.